

Handlingsprogram for digital oppvekst 2021 – 2024

Innhold

INNLEDNING	3
BAKGRUNN.....	3
FØRINGER.....	3
STATUS PLANPERIODE 2017-2020	4
ØKONOMI.....	5
HOVEDMÅLSETTING.....	5
HOVEDOMRÅDER	5
DIGITAL KOMPETANSE	6
DIGITALE LÆREMIDLER.....	7
IKT- INFRASTRUKTUR OG UTSTYR	8
SAMHANDLING, STYRING OG FORVALTNING	9
PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET	10

Innledning

Handlingsprogram for digital oppvekst i Sarpsborg kommune er et forpliktende styringsdokument som gjelder for barnehager, skoler og andre læringsarenaer innenfor kommuneområde oppvekst.

Det er et mål at handlingsprogrammet er synlig, tilgjengelig og et verktøy for ansatte i oppvekst i det daglige arbeidet.

Det rapporteres på tiltakene i handlingsprogrammet i forbindelse med de årlige kvalitetsmeldingene om barnehage og skole.

Bakgrunn

Samfunnet er i dag preget av raske endringer og økt digitalisering, og en av de viktige forutsetningene for livsmestring er at man har tilgang til digitale verktøy og god digital kompetanse¹. Den raske teknologiske utviklingen påvirker mange områder i oppvekstsektoren og fordrer stadig ny kompetanse og utvikling hos alle aktører.

Føringer

Handlingsprogrammet vil fokusere på hvordan digitale verktøy skal bidra til at barn og unge lykkes i fremtidens utdanningssystem, samfunns- og arbeidsliv, og hvordan målsettinger i "Rammeplan for barnehager" og "Kunnskapsløftet 2020" skal realiseres. En gjennomgående føring vil være at alle barn og elever i Sarpsborg skal få de samme mulighetene for digital utvikling. Handlingsprogrammet er basert på nasjonale og lokale føringer.

«Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong»²

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang... Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter»³

«Barn og unge skal gis forutsetninger for læring og livsmestring gjennom oppveksten. De skal gis muligheter for gode opplevelser, og opplæringen skal utvikle deres evne til å tenke nytt og skape verdier for framtiden»⁴

¹ «Digital kompetanse er evnen til å forholde seg til og bruke digitale verktøy og medier på en trygg, kritisk og kreativ måte. Digital kompetanse handler både om kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Det dreier seg om å kunne utføre praktiske oppgaver, kommunisere, innhente eller behandle informasjon. Digital dømmekraft, slik som personvern, kildekritikk og informasjonssikkerhet, er også en viktig del av den digitale kompetansen» (Meld. St. 23 (2012–2013): 18)

² Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa §1-1

³ Lov om barnehager §1

⁴ Oppvekstplan 2018-2030 Sammen skaper vi Sarpsborg – der barn og unge lykkes

- Lov om barnehager (barnehageloven)
- Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringsloven)
- Rammeplan for barnehagen
- Kunnskapsløftet 2020 (LK20)
- Oppvekstplan 2018-2030 Sammen skaper vi Sarpsborg – der barn og unge lykkes
- Digitaliseringsstrategi Sarpsborg kommune
- Framtid, fornyelse og digitalisering - Digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017–2021
- Handlingsplan digitalisering i grunnopplæringen 2020-2021
- Personvernforordning GDPR
- Likestillings- og diskrimineringsloven § 18. Særlig om universell utforming av IKT
- Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT) – løsninger

Status planperiode 2017-2020

I perioden for Handlingsprogram for IKT i barnehager og skoler 2017 - 2020 er det gjennomført store investeringer og tiltak. Nytt handlingsprogram bygger videre på arbeidet som er gjort.

Alle elever i Sarpsborg har per i dag hver sin digitale enhet til bruk i skolearbeidet. I barnehage er det forskjeller mellom barnehager, og mellom ulike avdelinger internt i barnehagene, når det gjelder tilgang på digitalt utstyr til bruk med barna.

Alle skoler og barnehager i Sarpsborg har trådløse nettverk. Nettverkskapasiteten varierer fra lokasjon til lokasjon. Enkelte bygninger er krevende og det er noe forskjell i hva slags infrastruktur som går inn til den enkelte virksomhet. Økt antall enheter utløser også større behov for nettverkskapasitet.

Det foregår mye godt samarbeid mellom IKT- avdelingen og oppvekst, men det er fortsatt behov for tydeligere beskrivelser av rutiner, ansvars- og rollefordeling på området, særlig i forbindelse med anskaffelser og forvaltning av utstyr og programvare, samt for prioritering av oppgaver og innsatsområder.

Nye læringsplattformer som kommuniserer mer effektivt med både elever og foresatte, samt nytt oppvekstadministrativt system, Vigilo, er tatt i bruk i barnehager og skoler.

Personvernforordningen fra 2018 (GDPR) setter store krav til personvern håndtering. Dette er omfattende og krevende oppgaver, og vi ser behov for endring av arbeidsprosesser og ytterligere fokus på sikkerhet.

Det er ulikheter mellom virksomhetene i hvilke digitale læremidler og utstyr som prioriteres, og i hvilken grad personvern er ivaretatt. Det anses, blant annet, som nødvendig å begrense utvalget av digitale læremidler og i større grad ha en felles digital læremiddelpakke/utstyrspakke for hele kommunen.

Det er gjennomført flere tiltak for å heve kompetansen til ansatte i barnehager og skoler, men det er fortsatt store variasjoner når det gjelder digital kompetanse og digital praksis. Det er fortsatt stort behov for kompetansebygging og erfaringsdeling på området.

Økonomi

Handlingsprogrammet legger opp til årlige investeringer som skal dekke utskiftning av digitale enheter og utstyr, intern infrastruktur, applikasjoner og opplæring.

IKT-utstyr til ansatte dekkes av den enkelte virksomhet, standard IKT-utstyr til barn i barnehagen og til elever i skolen dekkes av investeringsmidlene gjennom handlingsprogrammet.

Det er naturlig, med tanke på den raske teknologiske utviklingen, at det kan oppstå behov for å ta i bruk nye typer digitalt utstyr i løpet av perioden fra 2021-2024. Tekniske løsninger for å drifte andre typer enheter enn standard blir fortløpende vurdert.

Effekten av tiltak som beskrives vil i mange tilfeller være avhengig av forbedringer i ekstern infrastruktur («utenfor veggene»), samt økonomiske og personellmessige ressurser. Det må også tas høyde for de bygningsmessige og bruksmessige vedtak og endringer som gjøres på oppvekstområdet i handlingsprogramperioden.

Hovedmålsetting

- Målsettingene i rammeplan for barnehage og Kunnskapsløftet 2020 realiseres
- Helhetlig digital satsning fra barnehage til endt skolegang
- Alle barn og unge får mest mulig likt grunnlag for tilegnelse av digital kompetanse og læring med digitale verktøy for å nå kommunens visjon; «Sammen skaper vi Sarpsborg» – (der barn og unge lykkes)
- Personvern og informasjonssikkerhet er ivaretatt

Hovedområder

Sarpsborg kommune velger å jobbe med hovedmålsettingene gjennom følgende hovedområder:

- Digital kompetanse
- Digitale læremidler
- IKT- infrastruktur og utstyr
- Samhandling, styring og forvaltning
- Personvern og informasjonssikkerhet

Digital kompetanse

Digitale læremidler

HOVEDMÅL

Barn, elever og ansatte har tilgang på relevante digitale læremidler og ressurser

DELMÅL

Barnehager og skoler har en grunnpakke med digitale ressurser/læremidler

Ansatte og elever er kjent med hvilke digitale ressurser/læremidler som er tilgjengelig, og har kunnskap om hvordan de brukes

Ressurs-/læremiddelpakken oppfyller krav til personvern og sikkerhet

PRIORITERTE
INNSATSOMRÅDER

Ansatte i barnehager, skoler og støttetjenester medvirker i vurdering og valg av felles digital ressurs-/læremiddelpakke

Ansatte i oppvekst setter seg inn i hva som er tilgjengelig, og benytter ressursene

Erfaringsdeling og kompetansebygging i bruk av ressursene

Utarbeide rutiner for anskaffelser og revidering av ressurser-/læremiddelpakken

SLIK GJØR VI DET

Barnehager, skoler og pedagogiske støttetjenester har tilgang til, og kunnskap om kommunens grunnpakker med digitale ressurser og læremidler, og bruker disse der det er formålstjenlig

VKKO og Kommuneområde teknologi og endring etablerer rutiner for samarbeid knyttet til digitale ressurser og læremidler

Kompetansebygging på området gjennomføres i virksomhetene og gjennom nettverksarbeid

Valg og anskaffelser av digitale ressurser og læremidler styres av gjeldende rutiner

IKT- infrastruktur og utstyr

Samhandling, styring og forvaltning

PRIORITERTE
INNSATSOMRÅDER

DEL MÅL

HOVEDMÅL

Samarbeid og samhandling sikrer effektiv forvaltning av ressurser

IKT-tjenestene som leveres er kostnadseffektive, forutsigbare og tilpasset oppvekstsektorens behov

Ansvarsforhold og rutiner er tydelige og forpliktende for alle involverte

Fagsystemene legger til rette for at flest mulig prosesser skjer automatisert og papirløst.

Utarbeidelse av
ansvarsbeskrivelser og
prosedyrer/rutiner

Etablering av arenaer for
samhandling og utvikling

Ansvarsområder og rutiner følges opp av virksomhetene, oppvekst sentralt og IKT-organisasjonen

Det etableres arenaer for samhandling internt i oppvekst

Det etableres arenaer for samhandling mellom oppvekst og IKT-organisasjonen

IKT-organisasjonen og oppvekst jobber i fellesskap med langsiktige strategier

Personvern og informasjonssikkerhet

PRIORITERTE
INNSATSONMRÅDER

DELMÅL HOVEDMÅL

Barnehager og skoler ivaretar personopplysninger på en trygg måte

Ledere og ansatte har nødvendig kompetanse til å ivareta personvernet

Elever og ansatte har gode rutiner for sikker bruk av digitale verktøy

Barn og elever utøver digital dømmekraft

Internkontroll

Dialog med foreldre om hvordan personvernet ivaretas

Rutiner for anskaffelse og bruk av digitale læremidler

Opplæringen legger til rette for refleksjon vedrørende muligheter og konsekvenser ved bruk av digitale verktøy

Personvernet ivaretas uten at det er til hinder for god opplæring

Gjeldende lovverk vedrørende personvern og informasjonssikkerhet blir fulgt

Alle ansatte gjennomfører obligatorisk opplæring vedrørende personvern og informasjonssikkerhet

Behandlingsprotokollen er oppdatert

Personvernombud deltar jevnlig på ledermøter

Barn, elever og ansatte håndterer digitale utfordringer på en god og trygg måte

SLIK GJØR VI DET